

Vereniging voor milieu- en natuurbescherming
Vinkeveen en Waverveen

De Groene Venen

Muizenissen

Kent u de betekenis van dit woord? Het wordt al sinds 1588 gebruikt, maar is vandaag de dag een beetje in de vergetelheid geraakt. Vroeger werd het gebruikt in de betekenis van 'zwarigheid waarvan men het hoofd vol heeft'. Later ook voor gepeins en getob over allerlei zaken en zelfs ...zeuren.

Laten we hopen dat u deze column niet ervaart als gezeur. De column heeft namelijk te maken met de schade die veel agrariërs op dit moment ondervinden van de grote muizenplaag in Friesland en muizen in andere regio's. Het probleem wordt gevormd door de extreme aantallen muizen die

gangen onder de graszoden graven en het gras en de wortels opeten. Daardoor groeit het gras niet goed en is er te weinig eten voor de koeien. De schade die veldmuizen aanrichten in het zuid-

westen van Friesland is zelfs zichtbaar op satellietfoto's! Het gaat vooral om veenweidegebieden en de plaag ontstaat om de paar jaar, vooral als er sprake is van een zachte winter die wordt gevolgd door een warm en droog voorjaar. Waarschijnlijk is de huidige plaag het gevolg van de winter en het droge voorjaar van 2018/2019, want het afgelopen najaar en het begin van 2020 verliepen weliswaar warm, maar zeker niet droog.

Waarom gebeurt dit vaker en wat is er aan te doen? Het kan een gevolg zijn van klimaatverandering, maar het is aannemelijker dat het te maken heeft met de intensieve landbouw. Nog geen vijftig jaar geleden waren de melkveebedrijven totaal anders en stonden zij veel dichterbij de natuur. Het

was kleinschaliger, veel minder intensief, minder monotoon en met volop ruimte voor natuurlijke elementen zoals heggen, houtwallen en bosjes. In die bosjes zaten roofdieren die muizen op het menu hebben, zoals uilen en andere roofvogels, maar ook marterachtigen en vossen. Al die soorten (ook wel biodiversiteit genoemd) zitten daar niet voor het plezier van biologen, maar ze hebben een belangrijke functie! Al deze dieren hielden de aantallen muizen op een lagere stand, zodat de overlast veel geringer was en niet of nauwelijks effect had.

Wat leren we hiervan? De huidige landbouw moet veranderen naar een meer natuur-inclusief systeem. Het ministerie van LNV promoot dit in de vorm van Kringlooplandbouw. Een landbouwsysteem dat weer ruimte geeft aan natuurlijke processen. Dit vergt een grote transitie en goed nadenken over hoe zo'n landbouwsysteem past binnen het omringende landschap. Het gaat veel verder

FOTO EEN VANDAAG

dan alleen het beschermen van weidevogels door bijvoorbeeld vossen en roofvogels te bejagen, zoals helaas nog steeds gebeurt in onder meer Friesland. Het vergt een volledige omslag van het huidige landbouwsysteem.

Als het lukt, dan profiteert niet alleen de biodiversiteit ervan maar ook de boer en de burger. Al zullen de muizen er een andere mening over hebben.

www.degroenevenen.eu